

Eesti Kontserdi verine lõpp

Pietro Mascagni ooperi "Talupoja au" kontsertettekannet Eri Klasi dirigeerimisel 22. V Estonia kontserdisaalis.

Tegelikult muidugi Eesti Kontserdi hooaja 2003/2004 veristlik lõppkontsert Estonia kontserdisaalis 22. V koostöös Estonia ja Vanemuise ooperikooriga ning punkti hooajale asetasid Maaja Rumesseni karjatused: "Turiddu on tapetud, lamab seal veres". Niisiis Pietro Mascagni (1863 – 1945) ooperi "Talupoja au" ("Cavalleria rusticana") kontsertettekannet, milles osalesid Rahvusoperi Estonia sümfooniaorkester ja ooperikoor ning Vanemuise ooperikoor, koormeistrid vastavalt Elmo Tiisvald ja Piret Talts. Solistid olid Marta Moretto (Santuzza roll, Itaalia), Kaludi Kaludov (Turiddu, Bulgaa-ria), Iris Oja (Lucia), Vitali Bilõi (Alfio, Venemaa) ja Heli Veskus (Lola), kontsertetendust juhatas maestro Eri Klas.

Kuigi Pietro Mascagni on oma pika elu keskel jõudnud kirjutada palju oopereid, operette ja ka filmimuusikat, tunneb maailm teda Sonsogno kirjastuse lühiooperite võistlusele saadetud ooperi "Cavalleria rusticana" järgi, mis ka autorile endale ootamatult esikoha pälvis ning 1890. aastast tänaseni populaarsust naudib. Ei ole erandiks ka eesti publik: pilgeni täis saal ei olnud ovatsioonidega kitsi ning kordamisele tuli küllap kõigil kõrvus kõlav orkestri *intermezzo*. Kontsertooperile omaselt oli minimaalselt lavaefekte kord kõrvadele (Turiddu etteaste lavaukse vahelt ja koor parema rüü kör-

valruumist) ja sümboolset emblemist (Santuzza ja Lola) eeslaval ning pidulikke lille-seadeid rõdunurkadel silmadele. Eks kontserdi-vorm eeldabki solistidel mängulist markeerimist ning enam kontsertlikkust. Turiddu Kaludi Kaludovi esituses oli parimas mõttes pingevaba ning pingutuseta nii kõlaliselt kui füüsiliselt ja see vabadus lubas ka seal, kus suur orkestritutti võimutses, mitte forsseerida, vaid särava tämbriga läbi lüüa ning jääda oluliselt fookusse.

Põhimõtteliselt sama tuleb öelda ka Santuzza't laulnud Marta Moretto kohta, kuigi ta kohati näitas lausa ebaharilikku *forte*-ressurssi, mis vaatamata välisele pingutatusele jättis mulje, et lagi on veel kaugel. Tähtsaim oli seejuures mõlemal peaosalisel, et kvaliteet küll ei kannatanud. Ei ole halba ilma heata: kuna Jassi Zahharov oli haigestunud, siis oli nüüd võimalik tutvuda suurepärase noore ukraina päritolu baritoniga Moskva Uuest Ooperist Vitali Bilõi näol Alfio osas. Meie Heli Veskus ja Iris Oja olid külalistele väärikad partnerid.

Üheks ja vist ka olulisimaks peaosaliseks kujunes rahvusoperi sümfooniaorkester, kes ei pääse just sageli iseennast nautima täiskoosseisus ja "august" väljas. Igatahes mänguharsart oli selgelt hoomatav, kuigi sundis kohati koori "endast välja minema", ma mõtlen siin naiste-meeste tasakaalu. Pean järjekordselt kahetsema, et ei olnud võimalik seda etendust Pärnu kontserdimajas kuulata, sealne kuulamiskogemus ütleb mulle, et sellised koosseisud kõlavad seal märksa paremini. Kui maestro Eri Klas lasi rahulikult kogu aparaadil veristlikku

kirge välja elada, siis pääsesidki maksvusele rahulikumad stseenid (stseen ja palve) ja muidugi juba nimetatud *intermezzo* – ning küllap selle kordamine oli tark tegu.

Eesti Kontsert lõpetas hooaja kirgliku väarikusega, kuigi tegelikult ei lõpe siin elus midagi, sest täna, 28. V lõpetab oma järjekordse hooaja Eesti Riiklik Sümfooniaorkester maestro Nikolai Aleksejevi juhatusel, mis on aga omakorda Eesti Kontserdi rahvusvahelise muusikafestivali "Tubin ja tema aeg" avakontserdiks. Aktiivne kontserdielut läheb käigult edasi, vaatamata sellele, et ta aeg-ajalt justkui lõpeks. Nautigem siis seda.

TOOMAS VELMET

Meloodilised teekonnad Kadrioru lossis

Kontsert "Teekond viiulile ja generaalbassile" 23. V Kadrioru lossis. Esinesid Andres Mustonen viiulil, Ivo Sillamaa klavessiinil ja klaveril ning Peeter Klaas gambadel ja tšellol. Kõnealune muusikaline teekond viis meie kaasaega välja, ühendavaks lüliks lugude vahel tantsulisus ja mänglev elurõõm. Rameau' barokliku õukonnamuusika ornamentika ja melismidega ilu (viies kontsert tsüklist "Pieces de clavecin en concerts") jätkub Haydni klassitsistlike, sirgemate meloodiajoonistega (Trio klaverile, viiulile ja tšellole nr. 3 C-duur), hüpates siis sootuks XX sajandisse, tangemaster Piazzolla nii raugemate kui ka rütmikamate tangopalade juurde. Lõunamaine tempera-

« Sirp, 28. V 04